

protože dostal celý dvůr a je tím už odbyť. Notář sepsal pak poslední vůli, kde se praví: »Za universální dědice svého veškerého jmění ustanovuji své děti Ondřeje A. a Marii A-ovou stejným dílem. Svého třetího syna Martina A. opomím z toho důvodu, že postoupením, jemu našeho selského domu č. p. 8 v N. v nižší ceně, než jakou skutečně zahrnuje, svým otcovským i mateřským podílem, daleko jeho povinný podíl přesaňujícím, odbyť byl.« Sepsanou tuto poslední vůli přečetl notář v přítomnosti svědků pořizovatelce a tato k jeho dotazu, zda přečtená vůle odpovídala její vůli, prohlásila, že jest tato poslední vůle dobře. Po smrti Barbory A-ové přihlásili se za její dědice její děti Ondřej a Marie ze závěti, její syn Martin ze zákona. Byv odkázán na pořad práva se svým odporem proti platnosti závěti, podal Martin A. na své sourozence Ondřeje a Marii žalobu, již domáhal se výroku, že závěť Barbory A-ové je neplatnou a že pozůstalost po ní má se projednati dle zákonné posloupnosti, po případě pak, že žalobci přísluší alespoň díl povinný. Soud prvé stolice (krajský soud v Plzni) v první části žalobu zámítl, v druhé části (nárok na díl povinný) žalobě vyhověl. Rozsudek ten potvrzen soudem odvolacím i soudem nejvyšším, tímto mimo jiné z těchto důvodů: Dovolatel vyvozuje z té okolnosti, že ho matka v poslední své vůli bez důvodné příčiny pominula, vydělila, neplatnost posledního pořízení. Takovýto závěr nemá však v občanském zákoně žádné opory. Stanoví sice § 762 obč. zák., že zůstavitel v posledním pořízení své dítky obmysliti musí a že vydědění může se státi toliko z důvodů v § 768 obč. zák. vytyčených — a takových zde vskutku není — než pominutí takového nepominutelného dědice nemá v zápětí neplatnost dotyčné poslední vůle, nýbrž toliko, že zkrácený dědic může domáhati se vyměření povinného dílu nebo jeho doplnění (§§ 775, 776, a 1487 tamtéž). Důvod, proč zůstavitel jedno ze svých dítek opomenul, jest proto pro platnost poslední vůle zcela lhostejným. Takovému dědici nepřísluší podíl dědický, nýbrž jen díl povinný. Nárok na přiznání a vyměření (doplnění) povinného dílu se žalobci výslovně přiznává, čímž se jeho nároky z uvedených předpisů plynoucí splňují. Vytýká-li dále dovolání, že ve spisu nalézají se slova, kterých, jak nesporno, pořizující neznala a nepoužila (jako příkladno: »universální«), nevadí to taktéž pravosti a platnosti poslední vůle, jen když se zjistí, že obsah spisu souhlasí s vůlí pořizujícího a že tuto správně vyjadřuje. Jednotlivá slova nepadají zde na váhu. Že pak pořizující mínila vskutku žalované ustanoviti za povšechné (»universální«) dědice, veškerý svůj majetek jim zanechat, vyplývá nepochybně též z opětovných pozdějších jejích projevů, jak vskutku odvolacím soudem bylo vzato za zjištěno.

Čís. 170.

»Dalšími výlohami, následkem porodu snad nutnými« míněny jsou v §u 167 obč. zák. jen takové výlohy, jež porod jako takový měl bezprostředně v zápětí.

(Rozh. ze dne 6. května 1919, Rv I 224/19.)

Opírajíc se o § 167 obč. zák. domáhala se A. na otci jejího mimomanželského děcka náhrady nákladů na opatření dětského kočárku, prádla a

peří do peřinek a útrat lékařského ošetřování dítěte. Prvá stolice (okresní soud v Ústí n. L.) žalobě vyhověla, zjistivši, že tvrzený náklad byl žalobkyní skutečně vynaložen. Odvolací soud (krajský soud v Litoměřicích) žalobu zamítl, vycházející z právního názoru, že dalšími výlohami míní zákon v § 167 obč. zák. pouze výlohy, přímo matky se týkající, nikoli též výlohy na dítě, poněvadž tyto zahrnuté jsou v §u 166 obč. zák. a nárok z tohoto ustanovení vyvozený přísluší proti otci pouze dítěti, nikoli však matce.

Nejvyšší soud dovolání žalobkyně nevyhověl.

Důvody:

Dovolání opírající se o dovolací důvod nesprávného právního posouzení rozepře jest neopodstatněno. Žalobkyně přes to, že byla ve stolicích nižších zastoupena práva znalými zástupci chudých, neodůvodňovala svůj nárok na náhradu nákladů nutných na opatření dětského kočárku, prádla a peří do peřinek a rovněž tak i útrat lékařského ošetřování dítěte tvrzením a důkazem, že učinila náklad tento za žalovaného, který dle zákona jest jako otec v první řadě povinen, nemanželské dítě způsobem jmění svému přiměřeným živiti, vychovávat i zaopatřiti; nepřela tudíž tyto nároky o právní důvod §§ 1042 a 166 obč. zák., nýbrž obmezila a obmezuje se také v dovolání na tvrzení, že jí náhrada těchto nákladů přísluší na základě předpisu §u 167 obč. zák. Názor tento jest však zřejmě nesprávný. Kdežto § 166 obč. zák. upravuje práva nemanželského dítěte vůči jeho rodičům, určuje § 167 v novém znění, které nároky přísluší nemanželské matce vůči otci dítěte. Předpis tento není nikterak snad doplňkem §u 1328 obč. zák. a nezakládá vůbec žádných nároků z důvodu náhrady škody, nýbrž samostatnou obligaci ze zákona, která, prýštic z péče o nemanželské děti, rozšiřuje okruh povinností otcovských a byla proto také zařazena mezi předpisy práva rodinného. Dle §u 167 jest otec povinen, nahraditi matce útraty porodu a jejího zaopatření za prvních 6 týdnů po porodu a; nastane-li následkem porodu nutnost dalších výloh, i tyto. Že výpočet nároků v §u tomto nemanželské matce vůči otci poskytnutých jest taxativní, o tom není vůbec pochyby. Z povahy závazků paragrafem tímto stanovených, které nemají svůj původ v poškození proti právu způsobeném, nýbrž v sociální péči, která, nemá-li býti tísnivá, nesmí zatěžovati toho, kdo nese její břímě, více, než jest nezbytno, vychází však zároveň, že předpis §u tohoto o »dalších výlohách následkem porodu snad nutných« nesmí býti extensivně vykládán. Nasvědčuje tomu také skutečnost, že subkomité býv. rakouské panské sněmovny, volivši výraz »výlohy«, se rozhodlo pro znění přesnější a užší, než bylo navrhováno ve vládní předloze (Aufwendungen). Z úvah těchto plyne, že mezi tyto »další výlohy následkem porodu snad nutné« lze čítati jen takové výlohy, které porod takový měl bezprostředně v zápětí, v žádném případě tedy i náklady na pořízení dětského kočárku, prádla, peří do peřinek a útraty lékařského ošetření dítěte. Výlohy zde právě uvedené jsou snad částí nákladu, jež mají, poněvadž jest nutným k výchově a zaopatření dítěte, dle §u 166 obč. zák. nésti jeho rodiče a v první řadě otec, a jehož náhradu by mohla nemanželská matka

žádati na otci podle §u 1042 obč. zák., kdyby ovšem tvrdila a prokázala, že učinila tento náklad za něj v úmyslu, jej zavázati; rozhodně však ne-náleží mezi »další výlohy nutné následkem porodu«, jichž náhradu by mohla nemanželská matka požadovati z důvodu §u 167 obč. zák. Poně-vadž však žalobkyně příslušné své nároky pouze o tento právní důvod opí-ra-la a i ve svém dovolání opírá, nelze spatřovati nesprávného posouzení rozepře po stránce právní v tom, že byla s nimi zamítnuta.

Čís. 171.

Dodání rozsudku advokátu stranu zastupujícímu advokátem jiným, jemuž byl rozsudek omylem soudem doručen, nenahrazuje řádného doru-čení a lhůta ku podání opravného prostředku neběží ode dne takového dodání.

(Rozh. ze dne 6. května 1919, Rv II 99/19.)

Rozsudek odvolacího soudu (krajského soudu v Novém Jičíně) doručen omylem soudní kanceláře advokátu Dru D., který vůbec žádnou ze stran nezastupoval, a zaslán tímto teprve po několika dnech do kan-celáře advokáta Dra C., kterému měl býti správně doručen. Tento vrátil rozsudek soudní kanceláři, by mu jej řádně doručila, a teprv, když se tak stalo, podal v čtrnáctidenní dovolací lhůtě dovolání. Druhá strana namítala v dovolací odpovědi, že dovolání jest opožděno.

Nejvyšší soud zamítl tuto námitku a uznal dovolání za včasné z těchto

důvodů:

Poněvadž procesní soud první stolice byl povinen doručiti rozsudek dle §u 93 c. ř. s. Dru C., šetře při tom ustanovení v §§ 339 a násl. jedn. řádu, a jelikož sluší pokládati rozsudek za doručený teprv tehdy, když byl buď tomuto neb osobě jím ku převzetí jeho zmocněné odevzdán, a příjem jeho na zpátečním lístku potvrzen (viz též předpis §u 227 č. 2 c. ř. s.), nelze o tom pochybovati, že donáška rozsudku z kanceláře Dra D. do kanceláře Dra C. není ještě řádným doručením, poněvadž tu nešlo o nějaké doručení mezi advokáty podle § 112 c. ř. s. Ve smyslu ci-tovaných zákonných předpisů dlužno proto pokládati za to, že rozsudek byl doručen Dru C. teprv dne 23. srpna 1918, kdy byl též podle zpáteč-ního lístku převzat zřízcem jeho kanceláře. Z toho plyne, že dovolání podané proti odvolacímu rozsudku dne 31. srpna 1918 u procesního soudu první stolice, bylo podáno včas a jest proto neoprávněna námitka činěná v dovolací odpovědi ve smyslu §u 507 c. ř. s., že opravný tento prostřed-ek jest opožděn.

Čís. 172.

Předpisy zákona ze dne 2. listopadu 1918 čís. 4 sb. z. a n. vztahují se pouze k nárokům veřejnoprávním.

Nárok proti státu o náhradu za věci vojskem při pohraniční prohlídce odebrané jest nárokem veřejnoprávním.